

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ การพัฒนาหลักสูตรทางด้านสิ่งแวดลอมในการอบรม
ผู้นำเยาวชนสาธารณสุขใน โรงเรียนระดับมัธยมศึกษา
ที่สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสุโขทัย

ชื่อผู้เขียน นางสาวพันธ์ทอง คำบุญชัย

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประสาน ตั้งतिकบุตร ประธานกรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์กรรณิการ์ ภูประเสริฐ กรรมการ
อาจารย์คณิต ชนุชรธรรมเจริญ กรรมการ

บทคัดย่อ

การค้นคว้าแบบอิสระนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อวิเคราะห์สถานการณ์และวางแผนพัฒนา
หลักสูตรการอบรมผู้นำเยาวชนสาธารณสุขใน โรงเรียนระดับมัธยมศึกษา 2) เพื่อเปรียบเทียบความ
แตกต่างของประสิทธิภาพหลักสูตรการอบรมตามวัตถุประสงค์กระบวนการสิ่งแวดล้อมศึกษาก่อน
และหลังการอบรม โดยทำการศึกษาจากผู้นำเยาวชนสาธารณสุขใน โรงเรียนระดับมัธยมศึกษา ที่
สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสุโขทัย เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา คือ แบบสอบถามสภาพปัญหา
และความต้องการ แบบทดสอบตามวัตถุประสงค์กระบวนการสิ่งแวดล้อมศึกษา และแบบประเมิน
ความคิดเห็นต่อหลักสูตรการอบรม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่า
เบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที (t-test) เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของประสิทธิภาพ
ของหลักสูตรที่ปรับปรุงแล้ว ก่อนและหลังการอบรม มีขั้นตอนในการดำเนินงาน ดังนี้ วิเคราะห์
สถานการณ์สภาพปัญหาสิ่งแวดล้อมและความต้องการ เพื่อนำมาวางแผนหลักสูตรการอบรมด้วย
การวิเคราะห์เพื่อประเมินเปรียบเทียบกับหลักสูตรที่มีใช้อยู่ นำผลการวิเคราะห์มากำหนดโครงสร้าง
และองค์ประกอบของหลักสูตรเพื่อพัฒนาหลักสูตรการอบรม แล้วทำการทดลองใช้หลักสูตรใน

การอบรมและประเมินความคิดเห็นต่อหลักสูตรเพื่อศึกษาประสิทธิภาพของหลักสูตร ผลการศึกษาพบว่า

1. การวิเคราะห์สถานการณ์สภาพปัญหาสิ่งแวดล้อมต่างๆ ของจังหวัดสุโขทัยโดยทั่วไปอยู่ในระดับปานกลาง เว้นแต่ปัญหาขยะและสิ่งปฏิกูลในชุมชน ที่ผู้นำเยาวชนสาธารณสุขเห็นว่าปัญหาที่ควรได้รับการแก้ไขโดยเร็ว และมีความต้องการที่จะเรียนรู้เพิ่มเติมในรายละเอียดของงานการสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อมและการสุขาภิบาลอาหาร เพื่อนำไปปรับปรุง ดูแลป้องกันปัญหาสิ่งแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อสุขภาพทั้งของตนเอง โรงเรียนและชุมชน
2. การวางแผนหลักสูตรการอบรม หลักสูตรได้มีการปรับขยาย วัตถุประสงค์ เนื้อหาวิชา วิธีดำเนินการ และการประเมินผล เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการและสภาพปัญหาสิ่งแวดล้อมตามความเป็นจริงและให้สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริงในชีวิตประจำวัน
3. การใช้หลักสูตรในการอบรม เป็นการศึกษาประสิทธิภาพของหลักสูตรในการนำไปทดลองใช้อบรมในโครงการอบรมผู้นำเยาวชนสาธารณสุขในโรงเรียน พบว่า ผู้นำเยาวชนสาธารณสุขในโรงเรียนที่เข้ารับการอบรม มีความตระหนักต่อสิ่งแวดล้อม ความรู้ในพื้นฐานทางสิ่งแวดล้อม เจตคติต่อปัญหาสิ่งแวดล้อม ความสามารถในการแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อม และการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสิ่งแวดล้อม ก่อนและหลังการอบรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05
4. การประเมินหลักสูตรการอบรม ผู้นำเยาวชนสาธารณสุขในโรงเรียนที่เข้ารับการอบรม มีความคิดเห็นว่า หลักสูตรการอบรมที่พัฒนาขึ้นนั้นมีความเหมาะสม และครอบคลุม วัตถุประสงค์ เนื้อหาวิชา กิจกรรมและวิธีการประเมิน ซึ่งแสดงให้เห็นว่าหลักสูตรการอบรมที่ผู้ศึกษาได้พัฒนาขึ้นจัดว่าเป็นหลักสูตรที่มีความเหมาะสมที่จะใช้ในการอบรมผู้นำเยาวชนสาธารณสุขในโรงเรียน

Independent Study Title   Environmental Curriculum Development in Public Health Training for the Youth Leader, Secondary School, Department of General Education, Sukhothai Province

Author   Miss Puntong Khumboosya

M.A.   Man and Environment Management

Examining Committee :

Asst. Prof. Prasarn Tangsikabuth	Chairman
Asst. Prof. Kannikar Bhuprasert	Member
Lect. Kanit Thanuthamcharoen	Member

Abstract

The main proposes of the research were : 1) to analyze situation about and plan to development the public health training curriculum for youth leader in secondary school ; 2) to compare the curriculum's effectiveness of the environmental education process before and after the training.

This research was conducted in secondary school under the authority of the Department of General Education, Sukhothai Province. The sample group was the youth leader in public health from those school. The data collection was done through questionnaires on problem conditions and needs, through on objectives of the environmental education process and attitude evaluation form on training course. Frequency, percentage, mean, standard deviation and t-test were employed to analyze those collected data.

The process of this research was relatively conducted in 4 stages and the research results were as follows :-

1. Situation and problems analysis : Generally, the environmental situation and problems in Sukhothai Province were at moderate level except the waste problem that needed to be urgently solved. The public health youth leader needed to learn in details about environmental and food sanitation regarding to environmental improvement and prevention in their community.

2. Curriculum planning : The objectives, contents, implementation and evaluation of curriculum were readjusted to match up with the existing problems and needs including implementation in daily life.

3. Curriculum implementation : To compare the effectiveness of curriculum before and after the public health youth leader training, it was found that the public health youth leader had different environmental awareness, environmental knowledge, attitude towards environmental problem, ability in environmental problem management and participation in environmental activities at the significant level of 0.05.

4. Curriculum evaluation : The public health youth leader agreed that the developed training curriculum was acceptable and covered all objectives, contents, activities and evaluation method. Accordingly, the training curriculum for the public health youth leader, which developed by the researcher, was appropriate for implementation in schools.